

Я - легенда
Річард Метісон

Роман геніального фантаста Річарда Метісона про зомбіапокаліпсис, спричинений невідомим вірусом. Оплакуючи близьких і навіки втрачене минуле, Роберт Невілл, єдиний носій імунітету до нього, день за днем, місяць за місяцем убиває колишніх людей, перетворених вірусом на вампірів. Крізь сутінки він хоче прокласти дорогу до тих, хто, подібно до нього, ще протистоїть крижаному жаху, на який перетворився світ. Але, шукаючи порятунку від самотності, Невілл знаходить неочікуване – новий світ, де місця йому вже немає.

Річард Метісон

Я - легенда

Частина I

Січень 1976 року

Розділ 1

У хмарні дні Роберт Невілл не знав точно, коли саме зайде сонце, тому часом вони з'являлися раніше, ніж він діставався домівки.

Якби він мав кращі розрахункові здібності, то міг би вираховувати приблизний час їхньої появи; а так він і досі користувався давньою звичкою визначати настання сутінків, дивлячись на небо, а в хмарні дні користі з того було мало. У такі дні він вважав за краще лишатися неподалік дому.

Походжаючи опівдні навколо будинку, він смалив цигарку, пускаючи з кутика рота цівку диму, – варто було перевірити, чи тримаються дошки на вікнах. Після несамовитих атак вони часто бували розколоті або надірвані, тож їх раз у раз доводилося замінювати; такої роботи він терпіти не міг. Сьогодні лиш одна дошка була ослаблена. «Чи ж не дивина?» – подумалося йому.

Він також перевірів теплицю та водяний бак на задньому дворі. Часом конструкція навколо бака була пошкоджена, а водозбірники погнуті чи відламані. Бувало, що вони жбурляли каміння через високу огорожу, зрідка прориваючи підвісну сітку, тож доводилося міняти побиті шибки.

Утім, цього разу ані теплиця, ані бак не були пошкоджені, тож він попрямував до будинку по молоток і цвяхи. Відчинивши двері, він поглянув на власне спотворене відображення в потрісканому дзеркалі, яке прилаштував десь місяць тому до дверей. За кілька днів зазубрені шматки посрібленого скла почнуть відпадати. «Ну й грець із ним», – подумав він. Це останнє бісове дзеркало, яке він туди ліпитиме, – все одно марно. Краще повісити часник. Часник завжди спрацьовував.

Він повільно пройшов крізь тьмяну вітальню, звернув ліворуч у невеликий передпокій, знову ліворуч і опинився у своїй спальні.

Колись кімната була затишно обставлена, але ті часи минули. Тепер це було функціональне приміщення, а оскільки Невіллове ліжко та комод займали небагато місця, решту кімнати він переобладнав у майстерню.

Уздовж стіни стояв довгий верстак із твердої деревини; на ньому він прикріпив стрічкову пилку, токарний верстат, наждачне точило та лещата. На стіні понад верстатом були хаотично нагромаджені полиці з усіма потрібними Робертові інструментами.

Він підійняв з верстака молоток і визбирав декілька цвяхів із безладно розставлених відерець. Повернувшись надвір, він міцно прибив планку до віконниці. Невикористані цвяхи пожбури в купу щебеню попід дверима.

Деякий час він стояв на галявині перед будинком, дивлячись уздовж завмерлої Сімарон-стрит.[1 – Усі географічні назви, якщо не вказано інше, позначають об'єкти, розташовані в місті Лос-Анджелес, штат Каліфорнія, – найбільшому місті штату, другому за чисельністю місті в США.] Він був чоловік високої статури, тридцяти шести років, англо-німецького походження.

Його обличчя не мало особливих прикмет, хіба що довгастих, рішучий рот і яскраво-блакитні очі, які тепер вдивлялися в обвуглені руїни сусідніх будівель. Він спалив їх, щоб убезпечити себе від нападу згори: таким чином, вони не дістануться до нього з дахів сусідніх будинків.

Почекавши ще кілька хвилин, він неквапом перевів подих і повернувся в дім. Пожбури молоток на диван у вітальні, запалив чергову цигарку та зробив собі фірмовий ранковий коктейль.

Пізніше він змусив себе сходити на кухню та розчистити раковину, спустивши в подрібнювач купку сміття, що назбиралася за п'ять днів.

Він знав, що має спалити паперовий посуд, пообмітати меблі, вимести раковини, ванну й туалет, а ще змінити постіль та наволочки в спальні – проте настрою для цього не мав.

Живучи самотником, він перестав зважати на ці речі.

Наближався полудень. Роберт Невілл набирав повний кошик часнику в теплиці.

Попервах він на дух не зносив запах часнику в таких кількостях, а його шлунок постійно каламутило. Тепер же він був готовий іноді поклястися, що цим запахом просякнуті не лише будинок і все в ньому, а навіть його власне тіло.

Проте він цілком перестав зважати на запах.

Визбиравши достатньо головок, він повернувся в дім і скинув їх на сушарку в раковині. Клацнув вимикачем – світло замерехтіло і вже за мить спалахнуло на повну потужність. Роздратоване шипіння вирвалося крізь його стиснуті зуби. Знову цей бісів генератор. Треба діставати інструкцію та перевіряти проводку. А як відремонтувати не вийде, то доведеться встановлювати новий.

Він гнівно шарпнув ногою високий табурет, відсунувши його до раковини, узяв ніж і, втомлено пробурчавши, всівся.

Спершу він розділив кожну головку на маленькі серповидні зубчики. Потім розрізав кожен рожевуватий жорсткий зубець навпіл, розкриваючи всередині м'ясисті пуп'янки. Повітря наповнилося гострим мускусним ароматом. Коли терпіти стала несила, він клацнув перемикачем кондиціонера, і дихати вмить стало легше.

Далі він дістав з полиці ніж для коління льоду й почав робити дірки в кожному розрізаному зубчику. Просунувши крізь кожну дірку дріт, став з'єднувати зубчики, виготовивши таким чином близько двадцяти п'яти разків часнику.

Спершу він розвішував разки понад вікнами. Але скоро вони призвичаїлися жбурляти у вікна каміння, тож розбиті шибки довелося прикривати обривками фанери, аж доки одного дня він не замінив їх на рівні ряди дощок. Тепер будинок виглядав як понурий склеп, але принаймні не доводилося більше боятися раптового дощу з уламків скла та залетілого каміння. Та й після встановлення трьох кондиціонерів стало не так уже й тяжко терпіти запах. У разі потреби людина призвичається до будь-яких умов.

Коли він закінчив розвішувати головки часнику в приміщенні, то вийшов надвір і пришпилів на забиті вікна по декілька свіжих в'язок, познімавши при цьому ті, що вже повідихалися.

Йому доводилося робити це двічі на тиждень. Допоки він не знайде чогось дієвішого, це й надалі залишатиметься його першою лінією оборони.

«Оборона? – інколи гадав він. – Але для чого?» Решту світлої частини дня він виготовляв кілки. Він виточував їх на токарному верстаті з довгастих, товстих стрижнів шканту, [2 – Невеликий дерев'яний кріпильний виріб циліндричної форми. Шканти виготовляють із довгих стрижнів, нарізаючи ті на менші шматки.] розпилюючи його на шматки завдовжки по дев'ять дюймів. [3 – 9 дюймів ? 23 см.] Далі він обробляв їх наждаком, аж доки вони не ставали гострими, як кинджали. Це була виснажлива, одноманітна робота, через яку повітря в кімнаті наповнювалося парким запахом тирси, котра проникала йому в пори шкіри та легені, через що він заходжувався кашлем.

Йому ніколи не вдавалося зробити кілків про запас: скільки б він їх не виготовляв, їхня кількість миттєво вичерпувалася. Шканти ставало все важче знайти, тому з часом він муситиме виточувати кілки з прямокутних шматків деревини. «Ото буде мені потіха», – роздратовано думав він.

Ситуація пригнічувала його і змушувала шукати кращий спосіб їх знешкодити. Але хіба міг він бодай щось вигадати, якщо вони ніколи не давали йому можливості перепочити й подумати бодай трохи? Поки він працював за верстатом, слухав музичні записи через гучномовець, який установив у спальні, – то були Третя, Сьома та Дев'ята симфонії Бетховена. Він був радий, що ще змалку від своєї матері навчився цінувати таку музику. Це допомагало заповнювати лячну порожнечу годин.

Починаючи від четвертої години дня його погляд раз по раз ковзав до годинника на стіні. Він працював у тиші, губи міцно стиснуті, з кутика рота стирчить цигарка, а очі пильнують зубило, що точить деревину, наповнюючи повітря кімнати світлою курявою.

Четверта п'ятнадцять. Четверта тридцять. І ось за чверть п'ята.

За якусь годину ці брудні виродки знов обступлять будинок. Тільки-но посутеніє.

Він стояв перед величезним морозильником, лаштуючи собі вечерю.

Погляд його змучених очей мандрував поміж куп м'яса та заморожених овочів, спускаючись до хліба й випічки, фруктів та морозива.

Він зупинив свій вибір на двох баранячих відбивних, квасолі та невеличкій коробочці апельсинового шербету. Узявши всі необхідні коробки з морозильника в руки, він поштовхом ліктя зачинив двері.

Потім підійшов до куп бляшанок, кострубато нагромаджених аж до самої стелі. Витягнувши з-поміж них томатний сік, він вийшов з кімнати, що колись належала Кеті, а тепер – його шлунку.

Повільно походжаючи вітальнею, він роздивлявся фотошпалери, що вкривали задню стіну. На них був зображений стрімчак, під яким вирував синьо-зелений океан, де хвилі накочувались і розбивались об чорні скелі. Високо в чистій блакиті неба ширяли білі чайки, а праворуч над прірвою нависло криве вузлувате дерево, чорні гілки якого краяли небосхил.

Невілл зайшов до кухні, вивантаживши всю їжу на стіл і вкотре звівши погляд до годинника. За двадцять шоста. Вже скоро.

Він залив трохи води в маленьку каструлю і з брязкотом поставив її на плитку. Потім розморозив відбивні й поклав їх смажитися на решітці-грилі. До того часу вода в каструлі вже кипіла, тож він закинув у неї заморожену квасолю та закрив кришкою, розмірковуючи, що, певно, саме електрична плита видокувала енергію з генератора.

За столом він відрізав собі дві скибки хліба й наповнив склянку томатним соком. Він присів і придивився до червоної секундної стрілки, яка повільно снувала циферблатом. Уже невдовзі з'явиться ота мерзота.

Допивши сік, він підійшов до вхідних дверей і вийшов на ганок. Ступивши на газон, попрямував до тротуару.

Сутеніло; повітря почало наповнюватися прохолодою. Він поглянув в обидва боки Сімарон-стрит, холодний вітерець куйовдив його біляве волосся. Це й дратувало його в хмарні дні: ніколи не знаєш, коли чекати їхнього наближення.

Ну що ж, краще вже вони, аніж ті трикляті піщані бурі. Знизавши плечима, він повернувся газоном до будинку, замкнувши й зачинивши на засув двері, посунувши товсту клямку на місце. Після цього зайшов до кухні, зняв відбивні з решітки та вимкнув плиту, на якій варилася квасоля.

Він саме накладав їжу до тарілки, коли зупинився та поспіхом звів очі на годинник. Шоста двадцять п'ять. Знадвору закричав Бен Кортман.

«Покажись, Невіллі!»

Роберт Невілл зітхнув і всівся їсти.

Він сидів у вітальні й намагався читати. Зробивши собі віскі з льодом у своєму невеликому барі, він тримав холодну склянку в руках, читаючи працю з фізіології. З динаміка, прилаштованого над дверима передпокою, гучно лунала музика Шенберга.[4 - Арнольд Шенберг (1874-1951) - австрійський композитор, представник музичного експресіонізму, вважається одним із найвпливовіших композиторів XX століття.]

Однак навіть цієї гучності було недостатньо. Він і досі чув їх знадвору: їхнє белькотіння й походження, їхній репет, гарчання та постійні сварки одне з одним. Час від часу камінь чи цеглина вдарили в будинок і з глухим стукотом відлітали. Інколи гавкав пес.

Усі вони були там з однієї причини.

Роберт Невілл заплющив на мить очі, зціпивши уста. Потім він знову розплющив очі і вкотре запалив цигарку, впускаючи дим глибоко в легені.

Він жалкував, що йому не стало часу зробити будинок звуконепроникним. Усе було б не так уже й кепсько, якби йому постійно не доводилося їх слухати. Минуло вже п'ять місяців, а це й досі діяло йому на нерви. Він більше не дивився на них. На початку зробив був вічко у вікні, що виходило у двір, і споглядав їх. Але по тому його побачили жінки і стали непристойно позувати, спокушаючи його покинути будинок. Він не мав жодного бажання дивитись на те.

Він відклав книжку й понуро втупився в килим, слухаючи «Просвітлену ніч»[5 - «Просвітлена ніч» (нім. Verklärte Nacht) - струнний секстет на одну дію Арнольда Шенберга.] через гучномовець. Він знав, що може скористатися

затичками для вух, щоб відгородитися від їхніх звуків, але тоді не чути буде й музики, а йому не хотілося почуватися, наче вони загнали його в мушлю.

Він знову заплющив очі. Саме через жінок це було так нестерпно, думав він, жінок, що, мов хтиві ляльки, позували серед ночі, чекаючи, що він побачить їх і вирішить вийти.

Його тіло пройняли дрижаки. Щоночі те саме. Він читає і слухає музику. Потім починає думати про звукоізоляцію будинку, а потім – про жінок.

Десь у глибині його тіла вкотре скручувався ціпкий вузол хіті, тож він міцно стиснув губи, аж вони побіліли. Він надто добре знав це відчуття і шаленів, не в змозі його побороти. Почуття всередині нього все зростало й зростало. Він здійнявся і почав тупцювати кімнатою, притиснувши до тулуба посинілі від напруги кулаки. Певно, він міг би встановити кінопроектор, сісти чогось попоїсти або ж до нестями нажлуктитися чи підкрутити музику, щоб аж у вухах пекло. Хай там як, але коли ставало настільки нестерпно, він мав чимось себе зайняти.

Він відчував, як м'язи його живота скорочуються, звиваючись у страхітливі завитки всередині нього. Підібрав полишену книжку і спробував далі читати, повільно й болісно вимовляючи кожне слово.

Та вже за мить книжка знов опинилася в нього на колінах. Він перевів погляд до книжкової шафи навпроти. Усе знання, що є в тих книгах, не в змозі спинити того вогнища, що палахкотить усередині нього; усі слова, промовлені крізь століття, не здатні спинити невимовного, безглузлого жадання плоті.

Йому стало зле від усвідомлення цього. Для чоловіка це було справжньою наругою. Звісно, це лише природний потяг, але ж нагоди вдовольнити його тепер немає. Вони силоміць нав'язали йому celibat; він мусив із тим миритися. «Ти ж маєш розум, чи як? – запитав він себе. – Тож користуйся ним!»

Він дотягся рукою до перемикача і зробив музику ще гучнішою, змусивши себе по тому прочитати цілу сторінку тексту без зупинки. Він читав про рух кров'яних тілець, що проштовхуються крізь мембрани, про молочно-білу лімфу, яка несе відходи судинами, що зливаються у лімфатичні вузли, про лімфоцити й фагоцити.

«...очистити, у лівій плечовій ділянці, біля грудної клітки, у велику вену системи кровообігу».

Книжка гучно закрилася.

Чому вони не дадуть йому спокою? Чи вони думають, що його вистачить на всіх? Хіба вони настільки дурні, щоб у це вірити? Навіщо вони приходять кожної ночі? Після п'яти місяців, здавалося б, вони мали облишити його і шукати щастя деінде.

Він підійшов до бару і зробив собі ще випити. Повертаючись до крісла, почув стукіт каміння, яке вдарялось об дах і з гуркотом відлітало в куші

поблизу будинку. Поверх решти шуму чути було повсякчасні волення Бена Кортмана.

«Покажись, Невіллі!»

Одного дня я таки доберуся до цього паскуди, думав він, роблячи великий ковток терпкого напою. Одного дня я засаджу кілок у його бісові груди. Спеціально для цього виплодка я виготовлю кілок футової довжини, [6 - 1 фут ? 30 см.] прикрашений стрічками.

Завтра. Завтра він таки ізолює будинок від звуку. Він стиснув пальці в кулак, так що аж побіліли суглоби. Він усе не міг перестати думати про тих жінок. Якби він не чув їх, можливо, йому б це і вдалося. Завтра. Все завтра. Музика добігла кінця, тож він узяв стос платівок із програвача й порозсовував їх назад у конверти-обгортки. Тепер натовп знадвору було чути ще виразніше. Він дотягся до першої-ліпшої чергової платівки та поставив її на програвач, крутнувши гучність до максимуму. Звучання композиції «Чумний рік» Роджера Лея наповнило його вуха. Зацигикали та заголосили скрипки, загуркотіли, немов помираючі серця, литаври, флейти заграли чудні атональні мелодії.

Ціпеніючи від люті, він рвонув до себе платівку й розтрошив її об праве коліно. Він давно вже поривався це зробити. Твердою ногою він зайшов на кухню та побурив рештки до смітника. Він завмер у темній кухні, міцно заплющивши очі, стиснувши зуби та затуливши вуха руками. Дайте мені спокій, дайте мені спокій, дайте мені спокій!

Дарма, йому не перемогти їх серед ночі. Марно силкуватися; це саме їхній час. З його боку було глупством намагатися подолати їх. Може, йому переглянути якесь кіно? Та ні, настрою встановлювати проектор він не мав. Він ляже спати, повставлявши затички у вуха. Хоч як мудрий, а врешті так закінчувалася кожна ніч.

Квапливо, намагаючись ні про що не думати, він пішов до спальні й роздягнувся. Він натягнув піжамні штани й зайшов до ванної кімнати. Сорочки від піжами він не носив ніколи; то була звичка, яку він набув ще в Панамі під час війни.

Умиваючись, він поглянув на себе в дзеркало, на свої широкі груди, темне волосся, що звивалося навколо сосків, опускаючи погляд усе нижче. Він вдивлявся у вигадливий хрест, який йому накололи однієї ночі в Панамі, коли він сильно налигався. «Яким же я був бовдуром у ту пору», - подумалося йому. Що ж, цілком може бути, що хрест урятував йому життя.

Він ретельно почистив зуби і скористався зубною ниткою. Він докладав зусиль, піклуючись про зуби, бо тепер був сам собі за стоматолога. Деякі речі можуть зійти нанівець, думав собі він, але не його здоров'я.

«Тоді чому б тобі не припинити жлуктити алкоголь?» - допитувався він у себе. «Чого б тобі не прикусити язика?» - відповів він сам до себе.

Він пішов в обхід будинком, вимикаючи всюди світло. Декілька хвилин він зосереджено розглядав шпалери, примушуючи себе повірити, що зображений на

них океан – справжнісінький. Але як у це повірити, коли ніч пронизана звуками штовханини, дряпання, виття, гарчання й невгамовного репету?

Він вимкнув лампу у вітальні й повернувся до спальні. З огидою зітхнув, побачивши, що ліжко вкриває шар тирси. Струшуючи рукою бруд, він міркував, що варто звести перетинку між майстернею і тією частиною кімнати, де він спить. «І те зроби, і се зроби» – понуро думав він. Попереду було стільки клятих клопотів, що він ніколи не дістанеться до справжньої проблеми. Він повставляв у вуха затички, даючи тиші поглинути його. Вимкнувши світло, він заліз під ковдру. Годинник із підсвічуваними стрілками показував, що заледве минула десята година. «Хай так, – подумав він, – раніше вляжусь, раніше прокинусь».

Лежачи в ліжку, він глибоко вдихав темряву кімнати, плекаючи надію на сон. Але навіть повна тиша не могла йому зарадити. Подумки він і досі бачив їх надворі, натовп людей із блідими обличчями, що невпинно нишпорять навколо його будинку, все шукаючи шляху дістатися до нього. Декотрі з них, певно, сновигали навпочіпки, немов хорти, зиркаючи очима на будинок, повільно скрегочучи зубами: туди-сюди, туди-сюди.

А жінки...

Мало він про них думав? Чортихаючись, він перевернувся на живіт, притуливши обличчя до подушки. Лежачи й важко дихаючи, він час від часу крутився в ліжку. Хай би вже настав ранок. Подумки він кожної ночі промовляв ті самі слова: «Господи Боже, хай би вже настав ранок».

Йому снилася Вірджинія. Спав він неспокійно: раз по раз здіймаючи крізь сон крик, він несамовито стискав простирадла руками.

Розділ 2

Будильник розвіяв вранішній морок, заповнивши кімнату о пів на шосту ранку дзенькотом, доки Роберт Невілл не простяг затерплу від сну руку й не вимкнув його. Він дотягся до цигарок, запалив одну, а вже потім присів у ліжку. Трохи зачекавши, підвівся й пішов до затемненої вітальні – зазирнути у вічко.

Ззовні вздовж газону вишикувалися, наче шерэг мовчазних солдатів, невиразні постаті. Поки він роздивлявся, дехто з натовпу рушив геть, невдоволено бурмочучи щось собі під ніс. Скінчилася чергова ніч. Він повернувся до спальні, ввімкнув світло й почав одягатися. Натягуючи на себе футболку, він почув, як Бен Кортман прокричав своє «Покажись, Невілле!». На тому й усе. Він знав, що нині вони розходилися слабші, ніж тоді, коли лише прибули. Хіба що вони накинулися на когось зі своїх. Таке траплялося часто. Поміж ними не було згуртованості. Їх мотивувала лише спрага.

Одягнувшись, Невілл із бурмотінням присів на ліжко й нашкрывав собі олівцем список на день:

Верстат у «Сірз»[7 – «Сірз» (повна назва «Сірз, Роубак & Ко») – мережа господарчих університетів, заснована 1886 року.]

Вода

Перевірити генератор Кріплення (?)

Як завжди

Сніданок був квапливим: склянка апельсинового соку, шматочок грінки та дві чашки кави. Він швидко з ним упорався, картаючи себе за брак витримки, щоб поїсти як слід.

Покінчивши зі сніданком, він викинув паперову тарілку та чашку в смітник і почистив зуби. «Бодай одну добру звичку я все ж маю», – втішив він себе.

Перше, що він зробив, вийшовши надвір, – це поглянув на небо. Воно було ясным, ледь хмарним. Сьогодні можна було вирушати. Добре.

Спускаючись із ганку, він штурхнув черевиком купку уламків від дзеркала. «Що ж, клята штукенція розламалася, як я й очікував», – подумав він. Потім прибере.

На тротуарі в незграбній позі витяглося тіло; інше лежало напівзапхане в куші. Обидва тіла були жіночими. У всякому разі, більшу частину свого життя.

Він відімкнув гараж і заднім ходом викотив свій універсал-«вілліс»[8 – Марка автомобіля від компанії «Willys» – американського виробника авто, заснованої 1908 року.] у ранкову свіжість. Потім вийшов з автівки й зачинив задню браму. Одягнувши масивні рукавиці, він попрямував до небіжчиці біля тротуару.

Коли подивитися, під денним світлом вони зовсім і не привабливі, думав він, протягнувши покійниць упоперек газону та пожбуривши їх на полотняний брезент. У тілах не лишилося жодної краплини; обидві померлі набули кольору вихопленої з води рибини. Він підійняв браму й закріпив її.

Потім обійшов газон, визбируючи камені та цеглини і складаючи їх у лантух. Поклав лантух у свій універсал, лиш потім знявши рукавиці. Він зайшов у будинок, помив руки та зготував собі ланч: два сандвічі, трішки печива й термос із гарячою кавою.

Після цього він пішов до спальні й узяв торбу з кілками. Закинув її на плечі та пристебнув до паска, на якому носив киянку. І врешті вийшов із будинку, зачинивши по собі двері.

Він вирішив не перейматися пошуками Бена Кортмана цього ранку: у нього й так було вдосталь справ. На мить він задумався, чи не зайнятися йому звукоізоляцією будинку, яку він вирішив був облаштувати.

«А, грець із ним, – подумав, – зроблю це завтра або в якийсь із хмарних днів».

Він забрався в салон універсала й перевірів список. Пункт перший: «Верстат у "Сірз"». Само собою, як тільки він позбудеться трупів.

Він завів авто й дав задній хід, виїхавши на вулицю та попрямувавши до бульвару Комптон. Там він звернув праворуч і подався на схід. З обох боків були порожні будинки, біля яких, покинуті й забуті, стояли припарковані авто.

Роберт Невілл на мить перевів погляд до покажчика палива. Залишалося ще з півбака, але він міг би зупинитися на Вестерн-авеню й наповнити його. Було недоцільно використовувати припасений у гаражі бензин, поки в цьому не було потреби.

Він завернув до заправки і пригальмував. Розшукав цистерну з бензином і зливав його через сифон у бак, доки звідти не почала вихлюпувати, розтікаючись цементом, бурштинова рідина.

Він вирішив заразом перевірити мастило, воду, рідину в акумуляторі та шини. Як зазвичай, усе було в хорошому стані – він ретельно доглядав за авто. Менш за все йому хотілося б застрягти десь на ніч, якби воно зламалось у дорозі...

Проте не було сенсу через це турбуватися. Якщо подібне колись і станеться, то на тому все й скінчиться.

Він продовжив рух бульваром Комптон, проїжджаючи високі бурові вишки та мовчазні вулиці. Поблизу не було ані душі.

Але Роберт знав, що це лише омана.

Вогнище ніколи не припиняло палати. Коли машина наблизилася, він надягнув рукавиці та протигаз, розглядаючи крізь лінзи завісу кіптяви та диму, що ширилася над поверхнею. Цілісіньке поле свого часу, ще в червні 1975 року, було перекопане на величезну котловину.

Невілл припаркував авто й нетерпляче вистрибнув із нього, прагнучи якнайшвидше покінчити з роботою. Натиснувши на клямку й відчинивши багажник, він витягнув з нього один із трупів та поволік його до краю котловини. Там він звів мертве тіло на ноги й поштовхом відправив у западину.

Тіло вдарялося та скочувалося стрімким схилом, доки не впало у велику кучугуру розжареного попелу на споді котловини. Роберт Невілл, тяжко ковтаючи повітря, поспішив назад до універсала. У цьому місці він завжди почувався задушливо, навіть попри протигаз.

Він дотяг і другий труп до краю котловини й зіштовхнув його туди. По тому, викинувши донизу ще й лантух із камінням, швидко повернувся до авто й помчав геть. Проїхавши півмилі, [9 – Миля – міра довжини, що приблизно дорівнює 1,6 кілометра.] він зняв протигаз і рукавиці, закинувши їх на

задні сидіння. Відкрив рот і вдихнув повні легені свіжого повітря. Діставши флягу з бардачка, він зробив довгий ковток пекучого віскі. Потім дістав і запалив цигарку, глибоко вдихнувши дим. Бувало, що йому доводилося відвідувати палаючу котловину щодня протягом кількох тижнів поспіль, – йому завжди робилося через це зле.

Десь там, унизу, лежала й Кеті.

Дорогою до Інглвуда[10 – Інглвуд – невелике місто в штаті Каліфорнія, на південному заході округу Лос-Анджелеса.] він зупинився біля крамниці, щоб добути бутильованої води.

Зайшовши всередину, він відразу відчув запах гнилих харчів. Поквапом схопив металевий візок та покотив його перед собою крізь німі, вкриті пилюкою проходи між рядами, зціпивши зуби через важкий запах гниття та дихаючи ротом.

Пляшки з водою він знайшов у задній частині крамниці, біля сходів. Поскладавши всі знайдені пляшки у візок, він піднявся сходами нагору. Власник магазину міг бути поруч; як на те пішло, можна було розпочати й звідси. У приміщенні їх було двоє. У вітальні на дивані лежала жінка років тридцяти, вбрана у червоний пеньяр. Її груди повільно здіймалися вгору-вниз, очі заплющені, руки складені на животі.

Роберт Невілл незграбно намацав руками кілок і киянку. Це завжди було важче, коли вони були живі, особливо з жінками. Він відчував, як до нього знову повертається безтямна жага, стягуючи всі його м'язи. Він опанував себе. Це дурість, якій сутужно опирався здоровий глузд.

Вона не видала ані звуку, лише раптово хрипко затяглася повітрям. Коли він заходив у спальню, чув позаду себе звук, що нагадував крапання води. «Що ще мені залишається?» – питав він себе. Він і далі був переконаний, що робить правильну справу.

Він став у дверях, пильно розглядаючи невелике ліжко в спальні, біля вікна, здригаючись усім тілом від подихів. Потім, не тямлячи себе, став край ліжка й подивився на розпростерту на ньому жінку.

«Чому всі вони нагадують мені Кеті?» – думав він, тремтливими руками дістаючи другий кілок.

Кермуючи до «Сірз», він намагався викинути з голови те, що сталося, метикуючи, чому лише дерев'яні кілки виявилися дієвими.

Він спохмурнів, проїжджаючи порожній бульвар, тишу якого розвіював лише приглушений гуркіт двигуна його авто. Здавалося химерним, що він задумався над цим лише тоді, як минуло п'ять місяців.

Це породило наступне питання. Як йому завжди вдавалося влучати в самісіньке серце? Бо це мало бути саме серце, так сказав док Буш. Проте Невілл не був обізнаний з анатомією.

Його брови насупилися. Йому допікало, що він так довго чинив у такий гидкий спосіб, жодного разу не взявши його під сумнів.

Він труснув головою. «Так не піде, треба все ретельно обдумати, – думав він, – я маю звести до купи всі запитання, перш ніж спробувати відповісти на них. Треба впоратися з цим належним чином, науково».

«Атож, атож, атож, – думав він, – знову забовваніла тінь старого Фріца». Так звали його батька. Невілл зневажав власного батька і щосили опирався, розуміючи, що яблуко недалеко впало – він цілковито успадкував батькове логічне мислення та хист до техніки. Його батько до самого кінця вперто не вірив у вампірів.

У «Сірз» він розжився верстатом, повантажив його в універсал і обшукав універмаг.

У підвалі їх було п'ятеро, кожен ховався в темному закутку. Одного з них Невілл знайшов у морозильній вітрині. Побачивши чоловіка, що розлігся всередині цієї лакованої труни, він зареготав: кумедне місце для сховку.

Пізніше він чудувався, на яке безрадісне місце перетворився світ, якщо доводилося шукати втіху в такому. Десять по другій він припаркував авто і з'їв свій ланч.

Їжа тхнула часником.

Це спонукало його до роздумів про вплив часнику на них. Напевне, їх відганяв саме запах, але чому? Усі відомості про них були дивними: переховування вдень, обминання часнику, уразливість перед кілками, імовірно, страх перед розп'яттями. Припускалося навіть, що вони жахаються дзеркал.

Узяти хоча б це. Згідно з повір'ями, вони не відображаються в дзеркалах, але ж він знав, що це неправда. Як і вірування в їхню здатність обертатися на кажанів. Це забобони, які шляхом логічного мислення та спостереження легко розвіювалися. Настільки ж дурнею є і здогади щодо їхнього хисту перекидатися на вовків. Безперечно, існують собаки-вампири; він бачив і чув їх ночами знадвору. Але то були лише пси. Зненацька Роберт Невілл міцно стиснув губи. «Забудь, – промовив він до себе, – ти поки ще не готовий». Настане день, і він матиме нагоду подолати це, розібрати всі тонкощі, але ще не час. Підстав для хвилювання йому й так вистачало.

Доївши ланч, він обійшов усю округу, ступаючи від ганку до ганку, доки в нього не скінчилися кілки. З дому він узяв їх сорок сім.

Розділ 3

«Могутність вампіра в тому, що ніхто не повірить у нього».[11 – Вказана цитата, попри те що Роберт Невілл читає роман Брема Стокера «Дракула», насправді походить із кінострічки «Дракула» режисера Тода Браунінга,

випущеної студією «Юніверсал» у прокат у 1931 році. У свою чергу, зазначений фільм заснований на п'єсі 1924 року (авторства Гамільтона Діна та Джона Л. Балдерстона), що досить віддалено відповідає сюжету оригінального твору Стокера.]

«Вельми вдячний, докторе Ван Хельсінг», – подумав він, відкладаючи вбік примірник «Дракули». Він сидів, похмуро втупившись у книжкову шафу і слухаючи Другий концерт Брамса для фортепіано, [12 – Йоганнес Брамс (1833–1897) – німецький композитор, піаніст і диригент, представник епохи романтизму.] пив лимонний соуер з віскі [13 – Соуер (sour) – різновид коктейлю, що зазвичай складається з алкогольної основи із додаванням цукру, соку лимона чи лайма.] та смалив цигарку.

Чистісінька правда. Сама книга була мішаниною з забобонів та мильних кліше, але цей рядок був щирою правдою: ніхто не вірив у них, а як можна боротися з чимось, чому не ймеш віри?

Так воно й склалося. Щось темне й незвідане виповзло з мороку Середньовіччя. Безформні й нечувані істоти, місце яких – на сторінках химерних творів. Вампіри були архаїкою, що час від часу виринала то в пасторальних картинах Саммерса, [14 – Монтегю Саммерсе (1880–1948) – англійський духівник, який досліджував надприродне.] то в мелодраматичних опусах Стокера. Відзначені лише побіжною згадкою в «Британіці», [15 – «Британіка» – відома багатотомна енциклопедія.] вони виродилися в матеріал для бульварного читива та низькопробних стрічок, на яких наживалися всілякі писаки та безпутні кіноконтори.

Така собі байка, що лунає крізь століття. Що ж, усе це правда.

Він відсьорбнув зі склянки й заплющив очі, відчуваючи, як холодна цівка рідини стікає горлом, розливаючи по шлунку тепло. «Казки виявилися правдою, – думав він, – але нікому не випало нагоди про це дізнатися». До останнього всі відмовлялися вірити, що то могли бути вони – що завгодно, лише не вони. Бо вони – витвір уяви, плід забобонів, їх не може бути. Але перш ніж наука встигла надолужити те, що спочило в легендах, воно пробудилося, пожерши все.

Того дня він не знайшов шканту. Не став обстежувати генератор. Не прибрав розбитого дзеркала. Не став він і вечеряти, цілком втративши апетит. Та це й не було важко. Йому майже ніколи не хотілося їсти. Поживна трапеза – це останнє, чого він бажав після всього, що робив удень. Навіть п'ять місяців не змогли цього змінити.

Його думки не полишали тих одинадцятьох – ні, дванадцятьох – дітей, на яких він натрапив удень. Двома рвучкими ковтками він осушив склянку.

Він кліпнув очима, і кімната перед ним захиталася.

«Та ви, батечку, налигалися», – подумки мовив він до себе. «То й що? – відказав він собі. – Кому вже можна, як не мені?»

Він із силою пожбурих книжку крізь кімнату. «Забирайся, Ван Хельсінгу. І Міно, і Джонатане, і кровоокий графе. Ідіть усі геть! Нікчемні вигадки, безглузді відображення гнітючого мотиву».

З його горлянки залунав сміх, що захлинувся кашлем. Знадвору вкотре кликав Бен Кортман. «Уже біжу, Бенні, – подумав він, – ось тільки смокінг напну».

Він затремтів, міцно стискаючи зуби. «Уже біжу. Чорт, а чом би й ні? Чому б і не піти до них? Це був би певний шлях спекатися їх».

Стати одним із них.

Від такої невігадливої ідеї він вишкірився, підвівся і непевною ходою дійшов до бару. «Чому б і ні? – далі пульсувало в його мозку. – Навіщо зносити це все, якщо розчахнуті двері і декілька кроків покладуть край стражданню?»

Хай би його грім побив, відповіді він не знав. Існує, звісно, непевна вірогідність, що десь іще є такі, як він, уцілілі, котрі продовжують боротьбу, сподіваючись одного дня опинитися серед подібних до себе. Але як він міг сподіватися розшукати їх, коли сам не міг рушити далі, аніж на день їзди від домівки?

Тремтячи, він долив собі віскі; мірною склянкою він покинув користуватися ще кілька місяців назад. Часник на віконницях, сітка понад теплицею, вивезення тіл та збування каменюччя. Дюйм за дюймом він укоротить це нечестиве юрмище. Нащо себе обманювати? Він ніколи не знайде нікого іншого.

Він тяжко завалився в крісло. «Отутечки я, дітки, сиджу в затишку, мов той підклимовий клоп, оточений батальйоном кровопивць, котрим тільки й кортить скуштувати ковточок мого доброго, відмінного гемоглобіну. Випий, друже, цей келих за мій рахунок».

Його обличчя скривилось у гримасі чистого, невимовного гніву. «Наволоч! Я не здамся, доки не вб'ю кожного з вас, паскуди». Його права рука стислася, мов лещата, вщент розстрошивши склянку.

Він втупив погляд донизу, на розкидані підлогою рештки, на зазублені скалки, що застрягли в його долоні, з якої скрапувала розбавлена з віскі кров.

«Вони б не потребували спробувати її, хіба ні?» – подумав він. Підвівшись і несамовито хитаючись, він мало не відчинив двері, щоб помахати долонею перед їхніми пиками і почути, як вони загарчать.

Але коли він заплющив очі, його тілом пройшлися дрижаки. «Отямся, друже, – подумав він, – іди перев'яжи свою бісову руку».

Спотикаючись, він зайшов у ванну та обережно промив руку, після чого, пхикаючи від болю, почав вмазувати йод у рану. Незграбно перев'язуючи рану, він уривчасто ковтав повітря, весь стікаючи потом. «Ой як хочеться цигарку», – подумав він.

Знову зайшовши до вітальні, він поставив платівку Бернстайна[16 – Леонард Бернстайн – американський композитор, виконавець і диригент. Передусім відомий як автор музики до кінострічок «Пітер Пен» (1950) та «Вестсайдська

історія» (1957).] Й запалив цигарку. «Що ж я буду робити, коли зостанусь зовсім без цигарок?» – питав він себе, роздивляючись блакитну цівку диму, що тяглася від цигарки. Утім, це навряд чи станеться. Він мав у запасі близько тисячі блоків цигарок, запасених у шафі Кеті... Він зі злістю стиснув щелепи. «У шафі в коморі, коморі, коморі».

Кімната Кеті.

Він відсутнім поглядом утупився у фотошпалери, коли у вухах забринів мотив «Століття тривоги».[17 – Симфонія № 2, або «Століття тривоги» – композиція Леонарда Бернстайна.] «Століття тривоги, – замріяно подумав він. – Думав, що знаєш, що воно таке, ті тривоги, Ленні-бой? Ленні й Бенні; вам обом треба зустрітися. Композиторе, знайомся – труп. Мамцю, як виросту – хочу стати вампіром, як татко. Божечки, дурненький, ну звісно ж, станеш».

Віскі з дзюркотом полилося у склянку. Трохи покривившись від болю в правиці, він переклав пляшку у ліву руку.

Він сидів і попивав віскі. «Хай уже та нудна тверезість зблякне, – думав він. – Нумо, хутчій закреслимо піддатливу ясність розуму. Ненавиджу їх».

Поступово кімната почала обертатися, хвилясто гойдаючись навколо його крісла. Приемна, розпливчата імла застелила його зір. Він глянув на склянку, потім на програвач, поводячи головою з боку в бік. Натовп надворі продовжував сновигати, бурмочучи та вичікуючи.

«Відолашні вампіри, – подумав він, – нещасні малі паразити, чигають навколо мого будинку, спраглі й такі жалюгідні».

«Дозвольте висловити думку», – він підняв до обличчя вказівний палець, помахуючи ним.

«Друзі, сьогодні я виступаю перед вами з наміром говорити про занехаяну меншину, залишену без уваги, – вампірів. Якщо вони, звісно, існують, а вони, будьте певні, існують».

До суті: окреслю базис моєї наукової тези, а вона така – вампіри є жертвами упереджень.

Принципова ознака упереджень щодо меншин – страх перед невідомим, що породжує відразу. А отже...» Він зробив собі ще один коктейль. Цього разу у вищу склянку.

«Свого часу – у темне Середньовіччя, якщо бути точним, – могутність вампірів була величною, а страх перед ними – всеосяжним. На їхнє існування було накладене табу, яке встояло й дотепер. Суспільство палає до них лютою ненавистю.

Але хіба їхні потреби різуче відрізняються від потреб решти тварин та людей? Хіба їхні вчинки більш несамовиті за вчинок батька, що позбавляє своє чадо життя? Одначе від самої їхньої подоби наші серця шалено калатають, а волосся стає дибки. Та чи ж вони страшніші, ніж сім'я, яка породжує політика-невротика? Чи страшніші за виробника рушниць і бомб, що спізніло спокутує провину благочинством, по лікті будучи в крові? Чи,

може, вони страхітливіші од виробника алкоголю, який сивухою труїть мізки бевзям, що й тверезими не дуже кмітливі? (За цю грубість перепрошую, бо ж сам не без гріха.) Чи гірші вони за видавців, які процвітають, годуючи нас оповідками про смерть і блуд? Будьмо чесні, друже, – хіба ж вони страшні?

Лиш те й знають, що цмулять собі кров.

Чому ж тоді вони страждають від жорстокого упередження, закуті в ґрати безглузвих забобонів? Чому вони не можуть жити там, де їм заманеться? Чим завинили вони, що мусять вишукувати закутки, щоб сховатися від світу? Чому вам заманулося винищити їх ущент? От бачите, ви перетворили простодушних бідолах на гнану звіроту. Їхне буття позбавлене будь-яких засобів до існування, у них забрано освіту й право голосу. Воно й не дивно, що така скрута пробудила в них хижацьке ество, яке причаїлося в нічній пітьмі». Роберт Невілл із відразою пхикнув. Воно все так, але чи ж пустив би ти сестру в шлюб із котримсь із них?

Він здригнувся. «Тут ти мені втер носа, друже, не заперечиш».

Музика скінчилася. Голка програвача, шкрябаючи, рухалася взад-вперед темними канавками платівки. Він сидів, відчуваючи, як повільно дерев'яніють ноги. Вада частих пиятик: стаєш стійким до сп'яніння. Годі й шукати втіхи в алкоголі. Не встигнеш кайфонути, як вирубаєшся. Кімната почала повертатися до норми, а звуки знадвору знову стали допікати до самих печінок.

«Покажись, Невіллі!»

Він глитнув, і з його рота виринув тремкий подих. Покажись. Надворі були жінки у відкритих сукнях, а може, навіть і оголені, прагнучи відчутти його дотик на своїй плоті, шукаючи губами його...

Крові, моєї крові.

Не тямлячи себе, він повільно підняв зблідлу руку і, тремтячи, з силою вгратив нею по нозі. Від болю хапнув ротом ковток затхлого повітря. Часник. Усюди клятий запах часнику. Ним просякнув одяг, усі меблі, увесь його харч, навіть питво. «Мені, будь ласка, часнику з содовою», – силкувався він пожартувати подумки. Хитаючись, він підвівся й затупцював кімнатою.

«І що мені тепер робити? Чергова рутиня? Не варто й завдавати собі клопоту». Читання-пиятика-звукоізоляція будинку... і ще жінки. Хтиві, кровожерливі, оголені жінки, що хизуються перед ним своїми гарячими тілами. Ні, не гарячими.

З його горлянки вирвалося збентежене виття. «Хай би їх грім побив, чого їм від мене треба? Чи вони думають, що я вийду й добровільно віддамся їм?»

«Може, й вийду, чом би й ні». Перебуваючи не при тімі, він почав шарпати клямку на дверях. Іду, дівчатка, вже біжу. Зволожуйте ваші губки.

Надворі, почувши, що зарухалася клямка від дверей, у мороці ночі заревів від нетерплячки натовп. Наче вихор, він почав гатити кулаками об стіну,

доки не збив їх у кров, розідравши штукатурку. Він стояв, здригаючись усім тілом, не в силі заспокоїтися, голосно скрегочучи зубами.

З часом опанував себе. Знову зачинив двері на засув і пішов до спальні. Завалившись у ліжку, він зі стогоном уместився на подушці. Лівою рукою стомлено гупнув об покривало.

«Доки це ще триватиме, Боже? – думав він. – Доки це ще триватиме?»

Розділ 4

Будильник так і не озвався, бо він забув завести його. Він спав безпробудним сном, жодного разу не поворухнувшись. Коли він нарешті розплющив очі, була вже десята ранку.

Невдоволено бурмочучи, він із зусиллям піднявся, звисивши ноги з краю ліжка. У ту ж мить його голова вибухнула болем, що хвилями розходився в черепі.

«Чудово, – подумав він, – похмілля. Цього мені лише й бракувало».

Зі стогоном він підвівся і, спотикаючись, дійшов до ванної. Умився й підставив голову під струмінь. «Кепсько, – скаржився він подумки, – зовсім кепсько. Я, мабуть, у пеклі». У дзеркалі він бачив відображення змученого бородатого чоловіка років за сорок. «Любові чари правлять бал», [18 – Пісня «Love, Your Magic Spell Is Everywhere» з кінофільму «Правопорушник» («The Trespasser», 1929).] – промугикав раптом він. Слова безглуздо тріпотіли в його голові, як мокрі простирадла на вітрі.

Він повільно увійшов до вітальні й відчинив вхідні двері. З його вуст зірвалася лайка, коли він побачив поперек тротуару понівечене тіло жінки. Він гнівно напружився, але через це біль знову запульсував у голові, і довелося розслабитися. Почувався він кепсько.

Небо було мертвотно-сірим. «Чудово, – міркував він. – Ще один день у цій замурованій щурячій дірі». Злісно грюкнувши дверима, він здригнувся від болю, що знову роздирав йому голову. Ззовні почувся хрускіт, коли залишки дзеркала впали й розтрошилися об долівку ганку. «Казково», – встиг подумати він, перед тим як біль знову пронизав його голову.

Дві чашки гарячої чорної кави зробили його шлунку лише гірше. Він відставив чашку й пішов до вітальні. «До біса це все, – думав він, – нап'юся знову». Алкоголь на смак був наче скипидар, тому він із роздратованим гарчанням пожбурих склянкою в стіну, дивлячись, як випивка стікає на килим. «Дідько, я так без склянок лишуся», – подумав він, намагаючись опанувати власне дихання, від чого ніздрі в нього широко роздулися.

Завалившись на диван, він сидів і повільно трусив головою. Усе це безглуздо; вони перемогли, клята нечисть подужала його.

Він знову відчував занепокоєння; відчуття було таким, неначе він ставав усе більшим, а будинок навколо стискався, і було лише питанням часу, коли він, роздираючи на шматки каркас будівлі, проб'ється назовні, а довкола ширятимуть рештки будинку – дерево, пластик та цегла. Він швидко підвівся й пішов до дверей, тремтливими руками відчиняючи їх.

Він стояв на газоні, вдихаючи на повні груди вологе ранкове повітря, відвернувшись від ненависного йому будинку. Його люті поширювалася на все довкола – прилеглі будинки, бруківку, тротуар, газони – він ненавидів усю Сімарон-стрит.

Це почуття в ньому наростало дедалі сильніше. Ураз він зрозумів, що йому конче потрібно покинути це місце. Хмарна чи яка там погода, але він хотів забратися геть. Він зачинив двері, відімкнув гараж і підняв товсті розсувні ворота доверху. Назад він їх не опускав. «Я скоро й повернуся, – думав він. – Лише трохи прокатаюся».

Давши задній хід, він виїхав під'їзною доріжкою на вулицю, розвернув універсал і втиснув важіль газу в підлогу, прямуючи в бік бульвару Комптон. Він гадки не мав, куди іде.

На швидкості сорок миль він завернув за ріг, розганяючись до шістдесяти п'яти. Авто під ним мчало вперед, а він і далі втискав важіль газу ногою. Його руки цупко тримали кермо, а обличчя застигло, мов кам'яне.

Розігнавши авто до вісімдесяти дев'яти миль за годину, він пронісся безлюдним, покинутим бульваром, розтинаючи тишу громовим ревом двигуна.

«Це здичілий сад; лиш бур'яни, потворне й хиже зілля, бує в нім...»[19 – Цитата з п'єси Вільяма Шекспіра «Гамлет», дія перша, сцена 2, репліка Гамлета (переклад Леоніда Гребінки).] – проказував він подумки, повільно ступаючи цвинтарем.

Трава виросла настільки високою, що хилилася додолу від власної ваги. Подвір'я цвинтаря заповнила тиша, яку порушували тільки шелест трави під його чобітьми та спів пташок, якого нікому тепер було цінувати. «Колись я думав, що вони співають, бо світ перебуває в гармонії, – міркував Роберт Невілл. – Тепер знаю, що помилявся. Вони співають, бо на більше їм бракує клепки».

Він промчав шість миль на повній швидкості, допоки усвідомив, куди прямував увесь цей час. Чудно, як його тіло та розум приховали це від свідомості. Він лише знав, що почувався зле й пригнічено, бажаючи забратися якнайдалі від будинку. Але й подумати не міг, що прагнув навідати Вірджинію.

Утім, не забарившись, він приїхав прямісінько в це місце. Залишив авто на узбіччі, зайшов крізь поіржавілі ворота і впевнено став крокувати порослим хашами подвір'ям.

Він уже й пригадати не міг, як давно востаннє тут був. Щонайменше місяць. Він жалкував, що не взяв із собою квітів, проте він навіть був не певен, куди іде, доки не прибув сюди.

Він міцно стис губи, відчуючи, як давній смуток здушив усе всередині. Ну чому він не міг поховати тут і Кеті? Навіщо було сліпо дослухатися до тих телепнів та їхніх розпоряджень під час чуми? Якби тільки вона могла бути тут же, спочиваючи поблизу своєї матері.

«Не починай знову», – гнівно наказав він собі. Наближаючись до склепу, він заціпенів, помітивши, що залізні двері трохи прочинені. «Ні, тільки не це», – подумав він. Зірвався з місця і помчав крізь зарості вологої трави. «Хай вони тільки пальцем її зачепили, я випалю це місто дотла, – пообіцяв він собі. – Богом присягаюсь, я каменя на камені не залишу, якщо вони тільки доторкнулися до неї».

Він розчинив двері навстіж, з силою grimнувши ними об мармурову стіну склепу. Його очі поспіхом відшукали постамент, на якому була розміщена запечатана труна.

Напруга поволі спала; він глибоко вдихнув. Ніким не займана, труна була на своєму місці.

Тільки зайшовши досередини, він помітив чоловіка, що лежав у кутку склепу, всім тілом звиваючись на холодній кам'яній долівці.

Загарчавши від люті, Роберт Невілл рвонувся до чоловіка, цупко вхопив його за пальто й поволик долівкою; рвучко пожбурих його надвір. Тіло перекотилося на спину, блідим обличчям догори.

Роберт Невілл повернувся до склепу, його груди важко здіймались і опадали. Він заплющив очі і став біля труни, поклавши на неї долоні.

«Я тут, – думав він. – Я повернувся. Згадай мене». Він викинув квіти, які приніс минулого разу, й очистив долівку від листя, що встигло залетіти досередини через відчинені двері.

По тому він усівся біля труни, притулившись чолом до металу.

Тиша оповила його своїми холодними та лагідними долонями.

Він думав, що міг би й померти отак – лагідно, у спокої, без трепету та криків. Якби він лише міг бути з нею. Якби тільки вірив, що може бути з нею.

Його пальці поволі стиснулись, а голова впала на груди.

«Вірджиніє. Забери мене до себе».

Кришталева сльоза впала на його непорушну руку...

Він гадки не мав, скільки там пробув. Хай там що, але час притуплює найглибший смуток, навіть безмежний відчай. «Страшне прокляття флагелантів, [20 – Флагеланти – прихильники радикального релігійного руху,

які практикують умертвіння плоті ударами батога. Рух зародився в Середньовіччі й був засуджений католицькою церквою як еретичний, його представники існують і досі.] – подумав він, – бо навіть ті з плином часу звикають до ударів батогів».

Випроставшись, він підвівся. «Досі живий», – подумав він. Безглуздо б'ється його серце, марно струмує венами кров, кістки, м'язи, шкіра – усе й далі забезпечує його безсенсовне існування.

Ще якусь хвилю він простояв, дивлячись на труну, потім, зітхнувши, пішов, нечутно зачинивши за собою двері, немов побоюючись потривожити сон покійної. Про чоловіка він і думати забув. Мало не перечепився через нього, відскочив убік, вилаявся про себе і рушив далі.

Зненацька він обернувся.

«Як же так?» – він недовіриливо роздивлявся труп. Чоловік був мертвим; кінець. Але чому він змінився до невпізнання? Зміна сталася так швидко, тіло на вигляд уже почало розкладатись, а смородом віяло від нього так, наче мрець пролежав тут уже давно. Розум його заворушився від несподіваного хвилювання. Щось убило вампіра; щось надзвичайно дієве. Серце мерця було неушкоджене, навколо ніде не було часнику, однак...

Відповідь прийшла сама собою. Ну звісно ж – денне світло!

Докір самому собі, мов блискавка, вразив його. Протягом п'яти місяців знати, що вони переходять вдень, і бути не в змозі звести кінці з кінцями. Він заплющив очі, приголомшений власним глупством. Сонячні промені, інфрачервоні та ультрафіолетові.

Це й було його відповіддю. Але чому? Прокляття, чому ж він нічого не знав про вплив сонячного проміння на людський організм?

Йому спала інакша думка: той чоловік належав до вампірського кодла, був живим мерцем. Чи матиме такий самий ефект світло на ще живих?

Уперше за п'ять місяців відчуючи захват, він стрімголов побіг до свого авто.

Зачинивши за собою дверцята, він задумався, чи не варто було б забрати з собою труп. Чи не привабить мрець решту? А що, як вони дістануться склепу? Утім, вони й на гарматний постріл не підійдуть до домовини: під кришкою він сховав в'язки часнику. Крім того, чоловікова кров була вже остаточно мертвою, вона...

Його думка знову обірвалася, коли він раптово дійшов іншого висновку. Сонячне проміння якось діє на їхню кров!

Чи можливо, що й сама недуга стосується крові? Часник, розп'яття, дзеркала, кілки, денне світло, ґрунт, у якому декотрі з них спали? Він поки не бачив зв'язку, але все ж...

Йому доведеться ще багато дослідити. Це може бути саме те, чого йому так не вистачало. Він давно вже мав на думці одне починання, але за останній

час устиг про все забути. Ця нова ідея додала йому запалу. Він завів авто й понісся вулицею, заїхавши до житлового району і зупинившись біля першого-ліпшого будинку.

Збіг доріжкою до входних дверей, але ті виявилися зачиненими, а відчинити їх силою йому не вдалося. Нетерпляче загарчавши, він побіг до сусіднього будинку. Двері були відчинені, і він забіг досередини, проминувши затемнену вітальню, та став підійматися застеленими килимом сходами, перестрибуючи декілька сходинок за раз.

У спальні він знайшов жінку. Без жодних вагань відкинув простирадла і вхопив її за зап'ястя. Ударившись об підлогу, жінка загарчала. Він чув, як із її горлянки долинали ледь розбірливі звуки, коли стягав її сходами до передпокою.

Коли він уже тяг її через вітальню, вона заворушилася.

Її руки зімкнулися на його зап'ястях, а тіло почало звиватися, стукаючись об килим. Очі в неї й досі були заплющені, але вона сопла ротом і щось бурмотіла собі під ніс, намагаючись вирватися з його чіпких рук. Її потемнілі нігті впилися в його плоть. Завивши, він видерся з її хватки й потяг її далі за волосся. Зазвичай у такі моменти, піддаючись сумнівам, яких і сам до кінця не розумів, він проймався жалем до цих істот, подібних до нього. Але цього разу дослідницький запал охопив його, тож він геть про це не думав.

Та все ж він здригнувся, почувши здушений звук жаху, який видала жінка, коли він виштовхав її надвір. Вона лежала, звиваючись на доріжці перед будинком, стискаючи й розтискаючи долоні, розкривши поцятковані червоні уста.

Роберт Невілл напружено дивився на неї.

Він відчув напад нудоти. Його не полишало відчуття бездушної жорстокості. Дивлячись на неї, він прикусив губи. «Що ж, вона страждає, – заговорив він до себе, – але вона одна з них і з радістю б мене вколошкала, якби їй випала змога. Візьми собі це до уваги, бо саме так воно і є». Зціпивши зуби, він стояв і дивився, як вона конає.

За кілька хвилин вона завмерла, припинивши белькотати, а її руки розпростерлися на цементі, розцвівши білим квітом. Роберт Невілл присів і відшукав її пульс. Немає. Її тіло помалу почало холонутися.

Він підвівся з зимною усмішкою. Значить, це все ж таки правда. Потреби в кілках більше не було. Після всього цього часу він нарешті знайшов дієвіший метод. Раптом йому перехопило подих. Але як він міг переконатися, що жінка мертва? Поки не сіло сонце? Думка сповнила його люті та неспокою. Чому кожне питання породжує лише десяток нових?

Він думав про це, п'ючи з бляшанки томатний сік, що дістав у супермаркеті, позаду якого припаркував авто.

Як він міг переконатися? Залишитися з жінкою до заходу сонця тут він точно не міг.

«Відвези її з собою додому, йолопе».

Його очі вже вкотре заплющилися, він здригнувся від роздратування. Сьогодні він, безумовно, ловить гав. Тепер йому доведеться повторити пройдений шлях, а він навіть не міг достоту пригадати, де той будинок. Він завів авто й виїхав з паркінгу, зиркнувши на годинник. Третя година. Часу ще вдосталь. Він піддав газу, рвонувши вперед.

Пошук будинку зайняв у нього з півгодини. Жінка й досі лежала на доріжці. Надягнувши рукавиці, Невілл відчинив багажник універсала й попрямував до тіла. Ідучи, він звернув увагу на фігуру жінки. «Заради Бога, давай не зараз».

Він дотяг небіжчицю до універсала й закинув її досередини. Потім зачинив дверцята і зняв рукавиці. Підняв руку і глянув на годинник. Третя година. Часу ще вдос...

Він струснув годинник і приклав його до вуха. Серце ладне було вистрибнути з грудей.

Годинник зупинився.

Розділ 5

Тремкими руками він вставив ключ у замок запалювання. Міцно вхопившись за кермо, вивернув його, круто розвернувши авто в напрямку Гардени.

Який же він дурень. Так, дорога до цвинтаря зайняла десь із годину. У склепі він пробув бозна-скільки часу. Потім була ота жінка. Заїхав до супермаркету, попив соку, повернувся до жінки.

Скільки ж на все пішло часу?

Телепень. Від самої думки, що вони чатують біля будинку, у нього в жилах похолола кров. Господи, а він же покинув гараж відімкненим! Запаси бензину, все устаткування – генератор!

З його горлянки вирвався стогін, коли він втиснув важіль газу в підлогу, рвонувши блискавкою вперед. Стрілка на спідометрі тріпотіла, неухильно минаючи позначки: шістдесят п'ять миль за годину, сімдесят, сімдесят п'ять. Що, коли вони вже чекають на нього? Як він тоді взагалі потрапить усередину?

Вольовим зусиллям він змусив себе вгамуватися. Не час втрачати голову; треба зібратися докупити. Він потрапить до будинку. «Не хвилюйся, ти впораєшся», – казав він собі. Хоч і гадки не мав як.

Рукою він скуйовдив собі волосся. Все в порядку, в порядку, промовляв він до себе. Стільки зусиль докласти, щоб вижити, а потім якось не встигнути

додому. «Заткнися!» – гаркнув він до себе. Та він був готовий руки на себе накласти за те, що забув звечора завести годинник. «Не завдавай собі клопоту, – пролунало в його голові, – вони з радістю впорються за тебе». Раптово він зрозумів, що майже знесилений від голоду. Трохи м'яса та соку з бляшанок, що він розшукав, слабо цьому зарадили.

Стрімголов пролітаючи спорожнілими вулицями, він оглядався, чи, бува, не вийшли вони ще з будинків. Скидалося вже на сутінки, але то міг бути хворобливий виплід уяви. Не могло бути так пізно, не могло. Він саме промчав ріг Вестерн-авеню і Комптону, коли побачив, як із будівлі вибіг чоловік, горлаючи в бік авто. Серце взялося кригою, коли він на швидкості проминув його.

Універсал мчав на повних парах. Роберт божеволів, малюючи в уяві страхітливі картини: як на ходу спускається шина, авто перекидається, вилітає на узбіччя і вривається у будинок. Щоб угамувати тремтіння, він зціпив зуби. Руки на кермі заціпилися.

На розі Сімарон-стрит йому довелося скинути швидкість. Краєм ока він побачив, як із будівлі вибіг чоловік та кинувся вслід за авто.

Завернувши за ріг, він ударив по гальмах, від чого шини пронизливо засвистіли, і голосно хапнув ротом повітря.

Вони всі стояли перед його будинком, дожидаючи його.

З горлянки вирвався безпомічний крик жаху. Помирати він не бажав. Часом він думав про це, навіть розмірковував. Але вже точно цього не хотів. Тільки не так.

Він побачив, як їхні бліді обличчя розвернулися на гуркіт двигуна. З відімкнутих воріт гаража висипала менша група. Він зціпив зуби від безсилої люті. Що за безмозкий, недоумкуватий спосіб померти!

Юрма посунула на нього, перекриваючи вулицю. Моментально він зрозумів, що без бою не здасться. Він дав газу, вмить прооравши автомобілем натовп, стинаючи тіла, мов кеглі. Відчував, як корпус авто підкидає під час руху вперед.

Повз вікна проносилися бліді обличчя, а від їхніх криків застигала кров.

Вони опинилися позаду, і крізь дзеркало заднього огляду він бачив, що вони кинулися навздогін. Раптом у нього виник задум, він рвучко скинув швидкість, ледь не гальмуючи, доки авто не уповільнило хід до тридцяти, а потім уже й двадцяти миль за годину. Він зиркнув назад, побачивши, що вони поволі наздоганяють його. Він бачив, як їхні попелясто-бліді обличчя наближаються, а налиті свинцем очі немов прикуті до авто, до нього.

Він ураз пересмикнувся від подиву, почувши поряд гарчання, і повернув убік голову, побачивши біля машини обличчя Бена Кортмана.

Піддавшись інстинкту, він натиснув був на газ, але друга нога ковзнула зі зчеплення, від чого він мало не вилетів у лобове скло – універсал підстрибнув і спинився.

Піт заливав йому очі, градом стікаючи з чола, доки він гарячково пробував намацати кнопку стартера. Бен Кортман кинувся на нього.

Шкірячи ікла, він засунув усередину свою холодну бліду руку.

«Невілле, Невілле!»

Бен Кортман знову простяг до нього холодні, мов крига, руки. Укотре відштовхуючи їх, Невілл штрикнув кнопку стартера, всім тілом здригаючись, мов у пропасниці.

Позаду він чув наростаючий вереск захвату, натовп поволі підходив дедалі ближче. Мотор, кашляючи, повернувся до життя, коли він відчув, як щокую йому дряпають нігті Бена Кортмана.

«Невілле!»

Нетямлячись від болю, від міцно стиснув руку в кулак, влупивши ним Кортманові по обличчю. Заточившись, Кортман упав додолу, під деренчання двигуна «віллеса», який саме рвонув уперед, набираючи швидкість. Ще один із них, добігши до автівки, стрибнув, ухопившись за машину ззаду. На якусь мить він був утримався, і Роберт Невілл бачив крізь задні дверцята його вирячене, мертвотно бліде обличчя. По тому він крутнув кермо, авто вильнуло в бік узбіччя, струсивши чоловіка, – за інерцією той побіг далі газоном, виставивши поперед себе руки, і на льоту вперішився в стіну будинку.

Серце Роберта Невілла нестямно калатало, йому здавалося, що воно от-от вистрибне з грудей. Він дихав, здригаючись, усе тіло похололо. Щокою стікала цівка крові, але болю він не відчував. Поспіхом стер кров з обличчя тремтливою рукою.

Він завернув універсал за ріг, прямуючи праворуч. Його погляд постійно перестрибував з дороги на дзеркальце заднього огляду. Він зрізав через короткий квартал до Хаас-стрит і знову повернув праворуч. Що, як вони дертимуться крізь подвір'я й заступлять йому дорогу?

Він трохи скинув швидкість, доки не побачив, що юрмище й далі женеться за ним, мов зграя вовків. Піддав газу. Він міг лише сподіватися, що вони й далі йтимуть за ним. А якщо хтось із них здогадається, що він задумав? Він притис важіль газу до підлоги, від чого універсал помчав стрілою через квартал. Він звернув за ріг на швидкості п'ятдесят миль за годину, промчав коротким кварталом у напрямку Сімарон-стрит і повернув праворуч знову.

Він затамував подих. На газоні перед його будинком нікого не було. Значить, він ще досі має шанс. Правда, доведеться покинути універсал: часу припаркувати його в гаражі немає.

Він заїхав на узбіччя й розчохнув дверцята. Оббігаючи авто, він чув, як здійсмається їхній крик, коли вони виринають із-за рогу.

Він зобов'язаний був ризикнути й замкнути гараж. Якщо цього не зробити, вони можуть знищити генератор: він був певен, що вони ще не встигли цього зробити. Його кроки тупотіли під'ізною доріжкою.

«Невілле!»

Він відсахнувся, коли Кортман кинувся на нього з темряви гаража.

Тіло Кортмана вдарилося в нього, мало не збивши з ніг. Він відчув, як крижані дужі руки зімкнулися на його горлянці, а в обличчя вдарив нестерпний сморід.

Вони обидва поточилися до тротуару, до шиї Роберта Невілла потяглися білі ікла.

Він рвучко смикнув правою рукою, ухопившись за горлянку Кортмана. Звідти почувся здушений звук. Кваплячись і вигукуючи, перші з них почали з'являтися на вулиці.

Жорстким порухом Роберт Невілл ухопив Кортмана за довге жирне волосся і пхнув сторчака, від чого той налетів головою на бік універсала.

Роберт Невілл зиркнув на вулицю. На гараж немає часу. Він оббіг ріг будинку і рвонув до ганку.

Умить його біг обірвався. О Боже, ключі! Перелякано хапнувши повітря, він крутнувся і стрімголов побіг до авто. Йому назустріч зі здушеним гарчанням саме підводився Кортман, коли він з розбігу зацідив коліном у його бліде обличчя, знову відкинувши на тротуар. Потягся до машини, висмикуючи зв'язку ключів із запалювання.

Коли він квапливо вилазив з автівки, перший із нападників саме стрибнув на нього: він відскочив назад у салон, виставивши вперед ноги, через що той перечепився й розпластався на під'ізній доріжці. Роберт Невілл вискочив з авто, кинувся через газон і вистрибом забіг на ганок.

Він зупинився, щоб відшукати потрібний ключ, коли сходами ганку збіг інший чоловік, кинувшись на нього і з силою притиснувши до стіни. Він знову відчув густий запах крові, коли з розкритою пащею нападник потягся до його горлянки. Коліном він засадив нападнику в пах, відштовхнувся від будинку і з силою врізав чоловікові ногою, від чого той склався вдвое та сторчака полетів на газон, збивши з ніг ще одного. Невілл намацав двері й відімкнув їх. Розчахнув їх, ковзнув досередини й розвернувся. Коли він затріскував двері, крізь щілину пролізла рука. Він щосили наліг на двері, доки не почув тріск кісток. Він злегка відчинив, випхнув руку й зачохнув двері. Тремтливими руками він посунув клямку.

Повільно він сповз дверима на підлогу і впав на спину. Так і лежав у темряві, не відчуваючи кінцівок, його груди повільно здіймалися вгору-вниз. Знадвору вони ревли та лупили у двері, вигукуючи його ім'я в знавіснелих нападах люті. Вони підіймали та щосили кидали в дім каміння й цеглу, викрикуючи в його бік прокляття. Він лежав, дослухаючись до їхнього лементу й гарчання.

Через деякий час він із зусиллям рушив до бару. Він ледь влучав у склянку, проливаючи віскі на килим. Від щойно випитого його вирвало. Здрагаючись, він став, спершись на бар: його ноги та губи тремтіли, а горло судомило.

Потроху тепло від напою розійшлося тілом. Його дихання уповільнилось і вирівнялось.

Він здригнувся, почувши знадвору гучний гуркіт. Підбіг до вічка й визирнув. Стиснув зуби, сповнений люті, коли побачив, як вони перекинули «вілліс» і розбили вітрове скло цеглою та камінням. Потрошивши корпус, вони зірвали капот і палицями нівечили двигун. Він усе дивився, а лютя ширилася тілом, ріками пекучої кислоти струменіючи крізь вени, з горла виривалися ледь розбірливі прокльони, кулаки міцно притиснуті до тулуба.

Зненацька крутнувшись, він попрямував до лампи і спробував її ввімкнути. Струму не було. Загарчавши, віг побіг на кухню. Холодильник не працював. Він метався між темними кімнатами. Морозильник заглух: згодом зіпсуються запаси їжі. За якусь мить будинок перетворився на мавзолей.

Він оскаженів. Досить!

Тремтливими руками він видавав увесь одяг з шухляди, доки не дістався до захованих на споді пістолетів. Прожогом кинувшись через кімнату, він рухом руки збив засув, який, клацнувши, відскочив убік. Надворі натовп заревів, почувши, що відчиняються двері. «Уже йду, погань!» – подумки закричав він.

Він розчохнув двері й пострілом в обличчя вразив першого з них. Крутнувшись, чоловік покотився ганком, а з-за нього вже виступили дві жінки в забруднених подертих сукнях, безсоромно вип'явши поблідлі ануси, ваблячи його до себе. Він дивився, як смикаються їхні тіла, коли кулі вражають їх. Відіпхнувши тіла вбік, він почав стріляти в гущавину натовпу, з його безкровних вуст виривалося несамовите голосіння.

Він не спинився, доки не розрядив обидві обойми. Коли набої скінчилися, він почав навіжено гатити їх стволами пістолетів, остаточно втрачаючи глузд, коли вже постріляні ним мерці підводилися знову. Коли вони повидирали з його долонь зброю, він продовжував молотити їх кулаками та ліктями, відбиваючись головою та нестямно копаючи ногами.

Лише коли сліпучий біль від роздертого плеча пронизав його, він усвідомив усю безнадійність свого вчинку. Відштовхнувши вбік двох жінок, він позадкував до дверей. Чоловіча рука зімкнулася на його шиї. Пірнувши вперед, він підняв чоловіка на плечі та пожбурих його в натовп. Відскочив назад до дверей, ухопився за одвірок і вгativ ногою чергового нападника, заваливши його в чагарник.

У ту ж мить він гримнув перед їхніми пиками дверима, зачинивши їх і вставивши на місце засув.

Роберт Невілл стояв у холодній чорноті будинку, дослухаючись до вереску вампірів. Він стояв під стіною, повільно й знесилено стукаючи рукою в стіну, коли сльози заструменіли його бородатими щоками, а біль знову запульсував в ураженій руці. Усе втрачено, усе.

«Вірджиніє, – захлипав він, мов загублене, налякане дитя. – Вірджиніє, Вірджиніє».

Частина II

Березень 1976 року

Розділ 6

Будинок нарешті знову був придатним для життя.

Ба більше, він таки приділив три дні та облаштував звукоізоляцію. Тепер вони собі до посиніння могли вищати й репетувати, а він не мусив їх слухати. Особливо він радів змозі не чути Бена Кортмана.

На все це пішло чимало зусиль. Перш за все довелося шукати заміну потрощеному авто. Це виявилось тяжчим, ніж він міг собі уявити.

Він мусив дістатися до Санта-Моніки, [21 – Прибережне місто в штаті Каліфорнія, на захід від Лос-Анджелеса.] де був єдиний відомий йому салон «віллісів». Універсали «вілліс» були єдиними машинами, якими він кермував зі стажем, а бажання експериментувати наразі в нього не було. Дістатися Санта-Моніки пішки він не міг, тому довелося вишукувати собі транспорт серед сусідських автівок. Утім, більшість із них виявилися несправними з тієї чи іншої причини: здох акумулятор, забився паливний насос, порожній бак або спущені шини. Кінець кінцем у гаражі десь за милю від будинку він таки знайшов авто, яке зміг завести, відразу ж попрямувавши до Санта-Моніки, щоб дібрати там собі новий універсал. Знайшовши потрібне авто, він замінив у ньому акумулятор, заповнив палим бач, завантажив у багажник діжки з бензином та попрямував додому.

Навчений гірким досвідом, додому він прибув за добру годину до сутінків.

На щастя, генератор уцілів. Вампіри, либонь, гадки не мали, наскільки він йому потрібний, тому, не враховуючи пошматованої проводки та кількох ум'ятин на корпусі, обминули його. Він спромігся швидко його полагодити наступного після нападу ранку, вберігши заморожені продукти від псування. За це він був особливо вдячний, бо знав, що в місті, відколи зникло живлення, розжитися замороженими харчами ніде. Наостанок довелося лагодити гараж, а потім прибирати завали потрошених лампочок, запобіжників, проводів, штекерів, пропоїв та запасних деталей двигуна. Серед брукху навіть знайшлася коробочка з насінням: він і гадки не мав, звідки вона взялася.

Пральну машину довелося замінити, її розгатили вщент. Але з тим особливих проблем не було. Найтяжчим же було прибирання пролитого з діжок бензину.

«Тут вже вони себе перевершили», – роздратовано думав він, водячи по підлозі шваброю.

Усередині будинку він оновив потріскану штукатурку, а щоб якось освіжити вигляд кімнати, наніс на стіну ще одні фотошпалери.

Якоюсь мірою він навіть насолоджувався роботою. Поринувши в неї з головою, він нарешті мав змогу скерувати кудись усю ту лють, що й досі нуртувала в ньому, і вирватися з одноманітної буденності – викидання тіл, постійного ремонту будинку та розвішування часнику.

Пив він відтепер помірно, примудряючись відбути цілісінький день без ковтка спиртного, та й узагалі перестав шукати відради в алкоголі, хіба що зрідка випиваючи чарочку на ніч, щоб розслабитись. Апетит у нього значно покращився, тому він навіть набрав чотири фунти, [22 – Фунт – одиниця маси, приблизно дорівнює 400 г.] позбувшись при цьому черевця. Він навіть спав цілими ночами, стомлений за день, не мучений жодними сновидіннями.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22579421&lf from=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примечания

2

Невеликий дерев'яний кріпильний виріб циліндричної форми. Шканти виготовляють із довгих стрижнів, нарізаючи ті на менші шматки.

3

9 дюймів ? 23 см.

4

Арнольд Шенберг (1874–1951) – австрійський композитор, представник музичного експресіонізму, вважається одним із найвпливовіших композиторів XX століття.

5

«Просвітлена ніч» (нім. Verklärte Nacht) – струнний секстет на одну дію Арнольда Шенберга.

6

1. фут ? 30 см.

7

«Сірз» (повна назва «Сірз, Роубак & Ко») – мережа господарчих універмагів, заснована 1886 року.

8

Марка автомобіля від компанії «Willys» – американського виробника авто, заснованої 1908 року.

9

Миля – міра довжини, що приблизно дорівнює 1,6 кілометра.

10

Інглвуд – невелике місто в штаті Каліфорнія, на південному заході округу Лос-Анджелеса.

11

Вказана цитата, попри те що Роберт Невілл читає роман Брема Стокера «Дракула», насправді походить із кінострічки «Дракула» режисера Тода Браунінга, випущеної студією «Юніверсал» у прокат у 1931 році. У свою чергу, зазначений фільм заснований на п'єсі 1924 року (авторства Гамільтона Діна та Джона Л. Балдерстона), що досить віддалено відповідає сюжету оригінального твору Стокера.

12

Йоганнес Брамс (1833–1897) – німецький композитор, піаніст і диригент, представник епохи романтизму.

13

Соуер (sour) – різновид коктейлю, що зазвичай складається з алкогольної основи із додаванням цукру, соку лимона чи лайма.

14

Монтеґю Саммерсе (1880–1948) – англійський духівник, який досліджував надприродне.

15

«Британіка» – відома багатотомна енциклопедія.

16

Леонард Бернстайн – американський композитор, виконавець і диригент. Передусім відомий як автор музики до кінострічок «Пітер Пен» (1950) та «Вестсайдська історія» (1957).

17

Симфонія № 2, або «Століття тривог» – композиція Леонарда Бернстайна.

18

Пісня «Love, Your Magic Spell Is Everywhere» з кінофільму «Правопорушник» («The Trespasser», 1929).

19

Цитата з п'єси Вільяма Шекспіра «Гамлет», дія перша, сцена 2, репліка Гамлета (переклад Леоніда Гребінки).

20

Флагеланти – прихильники радикального релігійного руху, які практикують умертвіння плоті ударами батога. Рух зародився в Середньовіччі й був засуджений католицькою церквою як еретичний, його представники існують і досі.

21

Прибережне місто в штаті Каліфорнія, на захід від Лос-Анджелеса.

22

Фунт – одиниця маси, приблизно дорівнює 400 г.